

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

**ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ
РЕВИЗИЈИ**

*СУДА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2018. ГОДИНУ*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ
О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ
СУДА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2018. ГОДИНУ

Број: 04-16-1-823/19

Сарајево, јул 2019. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	5
	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	5
	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	7
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	9
1.	КРИТЕРИЈУМИ	9
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА	9
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	10
3.1	Финансијско управљање и контрола	11
3.2	Интерна ревизија	12
4.	БУЏЕТ	12
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	13
5.1	Преглед расхода и издатака из буџета	13
5.1.1	<i>Бруто плате</i>	13
5.1.2	<i>Накнаде трошкова запослених</i>	14
5.1.3	<i>Уговорене услуге</i>	14
5.1.4	<i>Капитални издаци</i>	15
5.2	Преглед прихода и примитака	15
5.3	Биланс стања	16
5.4	Преглед динамике запошљавања	17
6.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	18
7.	ОСТАЛО	18
7.1	Судски спорови	18
8.	КОМЕНТАРИ	20
	ПРИЛОЗИ	20

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухваћа ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Суда Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Суд)** који обухваћају: биланс стања на 31.12.2018. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји **Суда** приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2018. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI). Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од **Суда** у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство **Суда** је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе јесу ли финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донесене на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједи основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и одражавају ли финансијски извјештаји трансакције и догађаје на којима су темељени на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези с, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези с ревизијом финансијских извјештаја **Суда** за 2018. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације **Суда** за 2018. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од **Суда** у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- функција интерне ревизије у Суду још увијек није успостављена (тачка 3.2 Извјештаја).

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство **Суда** је такође одговорно обезбиједити да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврховито и законито кориштење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјешћима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе јесу ли активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе користе ли се средства за одговарајуће намјене и је ли пословање **Суда**, према дефинисаним критеријумима, усклађено с релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима

који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 15.07.2019. године

**ГЕНЕРАЛНИ
РЕВИЗОР**

Драган Вранкић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило јесу ли предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За оцјену усклађености са законима и другим прописима кориштени су следећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2018. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о финансирању институција БиХ.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је финансијску ревизију Суда за 2017. годину, сачинила Извјештај о финансијској ревизији и дала позитивно мишљење о финансијским извјештајима са скретањем пажње на слабости система интерних контрола наплате прихода по основу судских такси, новчаних казни, трошкова кривичног поступка и одузимања имовинске користи прибављене кривичним дјелом, као и потенцијалних обавеза по основу судских спорова и позитивно мишљење о усклађености са скретањем пажње на неријешено питање интерне ревизије. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности. Суд је поступио у складу с чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и извјестио нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у циљу надилажења неправилности идентификованих у извјештају о обављеној ревизији за 2017. годину.

Увидом у предузете активности, дајемо осврт на реализацију препорука:

Оцјена реализације препорука	Реализован а	Реализаци ја у току	Нереализова на
Суд на транспарентан начин приказује разлоге измјене правилника о унутрашњој организацији.	●		
У току су активности на сачињавању регистра ризика.		●	
Суд је предузимао активности у циљу одговарајућег рјешавања питања успоставе функције интерне ревизије у Суду, али до момента сачињавања овог извјештаја исто није ријешено.		●	

Суд предузима активности да се све евидентираних уплате у Главној књизи повежу с конкретним предметима те проводи активности на успостављању поузданих евиденција потраживања по свим активним предметима и њиховој наплати. У дијелу наплате судске таксе, трошкова кривичног поступка, новчаних казни и одузимања имовинске користи прибављене кривичним дјелом, Суд предузима одговарајуће активности у оквиру своје надлежности како би се досуђена средства у корист буџета институција БиХ наплатила.		●	
Суд је редуцирао број лица ангажованих на основу уговора о раду на одређено вријеме, али и даље постоји одређени број лица која се ангажују више од три мјесеца уз мањи прекид између два ангажмана.		●	
Суд је предузео одговарајуће мјере гледе закључивања оквирних споразума код јавних набавки услуга одржавања биро опреме.	●		
Суд није одобравао плаћено одсуство за полагање правосудног и стручног испита запосленим с којима је закључен уговор о раду на одређено вријеме док траје Проект.	●		
Суд је предузимао активности на рјешавању судских спорова запослених у циљу спречавања даљих негативних ефеката по буџет институција БиХ. Гледе реализације судских извршења у 2018. години, Суд као буџетски корисник нема евидентираних промјена у пословним књигама, односно исплата на терет буџета. Обавезе проистекле из судских и вансудских нагодби се исплаћују на терет буџета институција БиХ и међународних обавеза БиХ с аналитичког конта 614817 – извршење судских пресуда и рјешења о извршењу.		●	

Напомињемо да до даљњег није примјењиво констатовање питања укњижбе власништва земљишта и објеката у комплексу гдје су смјештени Суд и друге правосудне институције. Наиме, Суд је имао проактиван приступ рјешавању питања гледе евидентирања објеката и земљишта које користи Суд и друге правосудне институције БиХ, за које је право власништва и кориштења утврђено Одлуком високог представника. Подсјећамо да се Суд обраћао Канцеларији високог представника у БиХ у намјери да исти размотри могућност измјене Одлуке високог представника, којом се утврђује право власништва у комплексу, на начин да као титулар власништва буде наведен Суд. С обзиром на то да није било одговора од стране Канцеларије високог представника у БиХ, исто питање ће бити разматрано у будућем периоду те није примјењиво за ову годину као што је горе наведено.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Суд је одговоран за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима. Предсједник и сви суци Суда чине Општу сједницу која је, према Закону¹ и Пословнику о раду², мјеродавна за израду и усвајање пословника о раду, усвајање плана рада и приједлога буџета Суда. Дужности

¹ Службена пречишћена верзија Закона о суду БиХ Службени гласник БиХ број 49/09.

² Службени гласник БиХ број 82/05.

предсједника Суда су организација рада Суда, сарадња с другим институцијама те вршење других дужности у складу с важећим законима и пословником. За припрему и извршавање буџета Суда, такође је задужен предсједник Суда уз помоћ генералног секретара.

Унутрашња организација и начин рада Суда утврђени су Правилником о унутрашњој организацији Заједничког секретаријата и Канцеларије регистрара Одјељења I и Одјељења II Суда из 2015. године и седам измјена истог, од којих су двије измјене биле у 2018. години.³ Правилником о унутрашњој организацији Суда су систематизована радна мјеста за 300 извршилаца, 10 волонтера и 58 судија. На 31.12.2018. године било је 226 запослених, два волонтера и 51 судија. Послови из мјеродавности Суда обављају се у оквиру организационих јединица: Кривичног одјељења, Управног одјељења, Апелационог одјељења, Канцеларије регистрара Одсјека I и II Кривичног и Апелационог одјељења те Заједничког секретаријата Суда. Заједничким секретаријатом Суда руководи генерални секретар, под надзором предсједника Суда и у складу с условима утврђеним Пословником о раду Суда. Генералном секретару помажу два помоћника генералног секретара. Регистрар руководи Канцеларијом регистрара и надлежан је, у сарадњи с предсједником Суда, за управљање и пружање услуга подршке Одсјеку I и II Кривичног и Одсјеку I и II Апелационог одјељења. Правилник о раду Суда⁴ и осам измјена истог, од којих је једна у 2018. години, регулише радно-правни статус запосленика Заједничког секретаријата Суда и Канцеларије регистрара Одјељења I и Одјељења II Кривичног и Апелационог одјељења Суда, начин и поступак пријема у радни однос, закључивање уговора о раду и друга права и обавезе у мјери у којој ова питања нису уређена законом и подзаконским актима.

Измјене Правилника о унутрашњој организацији као и измјене Правилника о раду Суда се образлажу указаном потребом прилагодбе постојећег стања у циљу боље и ефикасније организације о којој расправља менаџмент Суда и о чему се воде записници.

3.1 Финансијско управљање и контрола

Систем финансијског управљања и контроле је у завршној фази имплементације у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁵, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Суд је сачинио попис и мапирање пословних процеса, утврдио и процијенио ризике за већи дио процеса. Акционим планом је предвиђено током 2019. године окончати активности на свеукупној процјени ризика, као и изради регистра ризика. Такође, Суд је попунио образац Годишњег извјештаја о финансијском управљању и контроли за 2018. годину и доставио Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ 13.02.2019. године, и у истом навео активности које намјерава провести у циљу успостављања система финансијског управљања и контроле.

ПРЕПОРУКА 1

Суд је у обавези да, у складу с важећим прописима, оконча активности на успостављању свеобухватног система финансијског управљања и контроле.

³ Су:10-160/15 од 15.04.2015. године.

⁴ Су:10-31214 од 05.09.2014. године.

⁵ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13.

3.2 Интерна ревизија

У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁶ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁷, интерну ревизију у Суду би требала обављати Јединица интерне ревизије у оквиру Министарства правде БиХ.

Суд и Тужилаштво нису прихватили потписивање Споразума и Повеље с Јединицом за интерну ревизију Министарства правде БиХ. Суд је, заједно с Тужилаштвом БиХ, доставио одговор да сматра да Одлука Централне хармонизацијске јединице о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ на неправилан начин врши диверзификацију правосудних институција на државном нивоу, сврставајући Суд и Тужилаштво под надлежност Јединице интерне ревизије при Министарству правде, а што је у директној супротности с чланом 1. (структура власти) и чланом 6. Закона о интерној ревизији, као и у супротности с чланом 1. тачка 2. Устава БиХ.

У циљу рјешавања овог питања у смислу отклањања законских препрека за успостављање јединице интерне ревизије, Суд и Тужилаштво БиХ су се 31.08.2018. године заједно обратили Централној хармонизацијској јединици при Министарства финансија и трезора БиХ с приједлогом да се нађе начин за измјену тренутно важеће Одлуке о критеријумима којом је обављање интерне ревизије Суда противно принципима владавине права и диобе власти, повјерено Јединици интерне ревизије при Министарству правде БиХ. У вријеме обављања ревизије, презентован нам је акт од 11.09.2018. године којим је Централна хармонизацијска јединица при Министарству финансија и трезора БиХ прихватила иницијативу ових двију институција и предложила одржавање заједничког састанка у циљу разматрања модалитета успоставе функције интерне ревизије за Суд. На састанку је договорена даљња координација у циљу успјешног реализовања предметне иницијативе. Међутим, до момента сачињавања овог Извјештаја није дошло до позитивног помака гледе успостављања одговарајућег модалитета интерне ревизије Суда, нити је Суд потписао Споразум и Повељу о вршењу интерне ревизије с Јединицом интерне ревизије Министарства правде БиХ.

Сходно наведеном, функција интерне ревизије у Суду још није успостављена.

ПРЕПОРУКА 2

Суд је у обавези да у сарадњи с надлежним институцијама ријеши питање успоставе функције интерне ревизије у складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ.

4. БУЏЕТ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2018. годину⁸, Суду су одобрена средства у укупном износу од 17.197.000 КМ. Исти је увећан за пренос неутрошених средстава из 2017. године по пројекту IPA-2013 у износу од 191.309 КМ, за дозначена средства у 2018. години (друга транша IPA-2013) у износу од 663.167 КМ, као и за прилив средстава на основу продаје аутомобила у износу од 5.088 КМ. Након наведених усклађивања расположиви буџет Суда износио је 18.056.564 КМ.

⁶ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12.

⁷ Службени гласник БиХ, број 49/12 и 69/17.

⁸ Службени гласник БиХ, број 08/18.

Укупно извршење буџета за 2018. годину износило је 16.532.736 КМ, од чега се на средства буџета односи 15.912.236 КМ, а на буџет пројекта IPA-2013 износ од 600.500 КМ.

Суд је извршио усклађивање расхода буџета које је одобрило Министарство финансија и трезора 10.10.2018. године БиХ, према којима је извршена измјена структуре расхода унутар одобреног буџета. Укупан износ преструктурисања је 50.000 КМ (повећани издаци за набавку опреме за 50.000 КМ, а смањени издаци за реконструкцију и инвестиционо одржавање (50.000 КМ).

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Суд је сачинио Годишњи финансијски извјештај за 2018. годину и доставио га надлежним органима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року.

Суд је сачинио и Извјештај о раду за 2018. годину и доставио га Високом судском и тужилачком савјету БиХ.

Анализом биљешки уз финансијске извјештаје констатовано је да исте садрже свеобухватне информације о извршењу буџета Суда.

5.1 Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама - збирно, у периоду од 01.01. до 31.12.2018. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 16.532.736 КМ, што је у односу на расходе у расположивом буџету за 2018. годину мање за 1.523.828 КМ, или што износи 92 % расположивог буџета. Од тога, буџетска средства су реализована у износу од 15.912.236 КМ, а донаторска средства у износу од 620.500 КМ.

Значајни расходи из буџета односе се на: бруто плате (11.087.326 КМ), накнаде трошкова запослених (720.306 КМ), издатке телефонских и поштанских услуга (249.470 КМ), издатке за енергију и комуналне услуге (229.535 КМ), набавку материјала (117.659 КМ), правне услуге (2.614.357 КМ), услуге превоза (58.095 КМ), услуге вјештачења (32.379 КМ), трошкове свједока (114.044 КМ), трошкови ослобађајућих пресуда (127.787 КМ), набавку опреме (297.216 КМ) и друго.

Значајни расходи из пројекта IPA-2013 односе се на: бруто плате и накнаде плата (445.917 КМ), накнаде трошкова запослених (30.680 КМ), издатке за правне услуге (141.524 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1 Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2018. године исказане су у износу од 11.087.326 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 6.416.945 КМ, а порези и доприноси 4.670.381 КМ. Буџетом за 2018. годину планирано је 286 запослених, а на 31.12.2018. године у Суду је било 276 запослених (260 Суд и 16 IPA-2013).

Обрачун плата врши се у складу са Законом о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ (суци и стручно особље)⁹ и Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ (запослени са средњом стручном спремом)¹⁰.

Поступцима ревизије утврђено је да Суд није поднио захтјеве за рефундирање накнаде плате запосленим за вријеме боловања у 2018. години, надлежном фонду здравственог осигурања, у складу с важећом Инструкцијом Министарства финансија и трезора БиХ¹¹. На основу презентоване документације, у текућој години није евидентирано потраживање за рефундирање накнада плате за вријеме боловања, а на позицији накнада плате за боловање преко 30 или 42 дана исказан је износ од 76.182 КМ.

ПРЕПОРУКА 3

Суд је дужан правовремено подносити захтјеве за рефундацију исплаћене накнаде плате за вријеме боловања, у складу с Инструкцијом Министарства финансија и трезора БиХ.

5.1.2 Накнаде трошкова запослених

Накнаде трошкова запослених остварене с 31.12.2018. године износе 750.985 КМ (720.306 КМ Суд БиХ и 30.680 КМ IPA-2013), од чега су значајније накнаде за превоз (105.616 КМ), топли оброк (166.227 КМ) и регрес (261.026 КМ).

5.1.3 Уговорене услуге

Правне услуге реализоване у износу од 1.473.602 КМ се односе на трошкове адвоката које по службеној дужности поставља Суд у случајевима и на начин одређен Законом о кривичном поступку БиХ. Адвокати по службеној дужности могу периодично испоставити захтјев за исплату трошкова, с прегледом предузетих радњи и цјеновником тих услуга, који је утврђен одлуком Савјета министара БиХ¹². Суд доноси рјешења или налоге којима се трошкови из захтјева у цијелости или дјелимично признају. Трошковник обухвата сва поступања (акти, дописи, поднесци, приступи рочиштима и слично) с износима по адвокатској тарифи. По доношењу пресуде, одлучује се да ли ће ти трошкови пасти на терет оптуженог или на терет буџета Суда.

Услуге превозија су планиране у износу од 31.000 КМ, док је извршење с 31.12.2018. године износило 58.096 КМ. Наведене услуге се исплаћују на основу рјешења којим се одређује накнада на име извршених услуга усменог симултаног и писаног превозија, сталним судским тумачима за одређени страни језик. Судски тумачи испостављају трошковник којим потражују накнаду за извршене услуге. Накнада се обрачунава у складу с одредбама Одлуке о накнади трошкова кривичног поступка према Закону о кривичном поступку БиХ¹³ и Одлуци о измјени одлуке о накнади трошкова кривичног поступка према Закону о кривичном поступку БиХ¹⁴.

⁹ Службени гласник БиХ број: 90/05 и 32/07

¹⁰ Службени гласник БиХ број: 23/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16 и 72/17.

¹¹ Инструкција за обрачун накнаде за вријеме привремене спријечености за рад (боловање) број: 08/04-16-1-4856-1/13 од 10.5.2013. године и број: 08/04-02-2-3667-3/14 од 9.5.2014. године.

¹² Одлука Савјета министара БиХ о накнади трошкова кривичног поступка (Службени гласник БиХ број 44/05).

¹³ Службени гласник БиХ број 44/05.

¹⁴ Службени гласник БиХ број 80/12.

Трошкови свједока: Трошкови дневница, смјештаја и превоза свједока који свједоче у кривичним предметима пред Судом, обрачунавају се сходно Одлуци Савјета министара БиХ о накнади трошкова кривичног поступка према Закону о кривичном поступку БиХ и Одлуци Суда БиХ о висини накнаде за исхрану и смјештај свједока, вјештака, тумача и стручних лица у вези с кривичним поступцима који се воде пред Судом БиХ. Исплате се врше на основу рјешења о накнади трошкова свједоку, потписаних од стране предсједника Вијећа судија.

5.1.4 Капитални издаци

Законом о буџету, Суду су одобрена средства за капиталне издатке у износу од 394.088 КМ, и то за набавку опреме 355.088 КМ и 39.000 КМ за набавку сталних средства у облику права.

Капитални издаци су реализовани у износу од 333.271 КМ, од чега су значајнији издаци за набавку система за похрањивање података на траке (38.808 КМ), опреме за суднице (117.571 КМ), једног возила (24.300 КМ) и друго. Капитални издаци су реализовани у складу с намјенском структуром капиталних издатака, коју је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ.

5.2 Преглед прихода и примитака

У прегледу прихода, примитака и финансирања по економским категоријама у периоду од 01.01. до 31.12.2018. године, укупно остварени приходи и примици исказани су у износу од 6.493.126 КМ, што је у односу на приходе и примитке планиране буџетом за 2018. годину више за 3.990.126 КМ или 259 %. Значајни приходи односе се на: приходе од такси (356.919 КМ), приходе од новчаних казни (5.467.952 КМ), приходе од донација IPA 2013 (663.167 КМ), приходе од продаје сталних средстава (5.088 КМ).

У претходном ревизионом извјештају је скренута пажња на слабости система интерних контрола у дијелу наплате прихода од судских такси, новчаних казни, трошкова кривичног поступка и одузимања имовинске користи прибављене кривичним дјелом. Такође је констатовано да не постоје одговарајуће контроле успостављених помоћних евиденција о наплаћеним и ненаплаћеним приходима, увезивања уплата у Главној књизи с конкретним предметом.

У вези с наведеним, препоручено је Суду да предузме активности на рјешавању питања ефикасне наплате наведених прихода.

Обављеном ревизијом, констатовали смо да је Суд предузео конкретне активности те је у оквиру Одјељења за информационо-комуникационе технологије крајем 2018. године завршена апликација за евиденцију прихода, којом ће се омогућити повезивање потраживања на основу судских одлука с уплатом средстава. На тај начин би се требала успоставити евиденција о свим наплаћеним и ненаплаћеним приходима и обезбиједити постојање видљивог трага о свим предузетим радњама од момента кад Суд донесе одлуку до саме уплате на основу конкретног предмета. Овом апликацијом ће се обезбиједити ефикасно праћење наплаћених и ненаплаћених средстава на начин да се у сваком тренутку зна стварно стање наплаћених и ненаплаћених прихода на основу правоснажних

пресуда и судских такси. У вријеме обављања завршне ревизије биле су у току активности уношења у базу активних судских предмета. Позитивни ефекти увођења у кориштење наведене апликације ће бити могуће процијенити у будућем периоду.

ПРЕПОРУКА 4

Потребно је да Суд убрза активности на примјени апликације за евиденцију прихода, којом ће се омогућити повезивање потраживања на основу судских одлука с уплатом средстава, у циљу ефикасног праћења наплаћених и ненаплаћених прихода на основу правоснажних пресуда.

Суд је такође имао проактиван став гледе наплате потраживања од судских такси неизмирених у законском року. Потраживања за судске таксе се евидентирају у CMS систему и упарују са стањем на аналитичкој картици Главне књиге. Питање правовремене наплате судских такси у Суду се рјешава ургентно путем телефона, упућивањем опомена за плаћање, а у случају да се не изврши уплата у остављеном року, за потраживања од правних лица, испостављају се извршна рјешења према банци код које се води рачун дужника, те се на основу таквих рјешења проводе активности принудне наплате. Напомињемо да је код наплате судске таксе од раније присутан проблем могућности принудне наплате од физичких лица. Наиме, чланом 15. Закона о судским таксама прописано је да ће Суд у поступку принудне наплате тражити од надлежног органа управе да таксу наплати принудним путем. Порезна управа ФБиХ, на основу члана 43. Закона о Порезној управи ФБиХ, задужена је само за наплату порезних обавеза које је утврдила Порезна управа ФБиХ. Из тог разлога покренуте су активности да се поновно упути иницијатива Високом судском и тужилачком савјету за измјену Закона о судским таксама те да се упути Иницијатива за измјенама Закона о извршном поступку, односно да се истим пропише да акти Суда, којима се странкама налаже исплата судских такси, имају својство извршног наслова.

Цијенимо да су све иницијативе у циљу стварања правног оквира, који ће омогућити ефикасну наплату судских такси, неопходне и оправдане.

5.3 Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2018. године исказана су укупна средства у износу од 1.194.421 КМ. Укупне обавезе с изворима средстава исказане су у износу од 2.794.149 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (1.185.664 КМ), обавезе према добављачима (594.764 КМ), обавезе према запосленима (976.491 КМ), краткорочна разграничења (39.414 КМ) и изворе средстава (1.185.665 КМ). Обавезе према добављачима се благовремено измирују у 2019. години према динамици доспијећа. Обавезе према запосленима се односе на обавезе за бруто плате и накнаде плата запослених за децембар 2018. године, које су измирене у јануару 2019. године.

Суд је извршио попис сталних средстава, новчаних средстава, потраживања и обавеза, те ситног инвентара и материјала на 31.12.2018. године. Пописом нису констатоване значајније неправилности.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

5.4 Преглед динамике запошљавања

Према прегледу динамике запошљавања, Суд је закључно с 31.12.2018. године имао 260 запослених, што је за 15 мање од предвиђеног броја у Правилнику о унутрашњој организацији.

У 2018. години је пројекцијом буџета Суда планирано запошљавање шест судија. Високи судски и тужилачки савјет је у 2018. години именовао само једног додатног суца на одређено вријеме (двје године). Иако је планирано, других именовања судија у Суду није било у 2018. години, а истовремено је у извјештајном периоду двоје судија разријешено дужности. Током 2018. године Суд је извршио пријем пет лица на неодређено вријеме и 26 на одређено вријеме. У оквиру укупног броја ангажованих лица на одређено вријеме је и шест приправника, два волонтера, један додатни судија и два лица на пројекту IPA-2013. У истом периоду радни однос у Суду је по разним основама престао за 41 запосленог. Ревизији су достављена образложења динамике запошљавања према позицијама, као и детаљно образложење гледе пријема запослених у радни однос, разлозима, потребама и начину пријема. На основу презентованих информација, констатовали смо да Суд расписује конкурсе за пријем запослених на неодређено или одређено вријеме у складу с обимом посла, потребама за попуњавањем одређене позиције, уколико је иста упражњена. Одлука о потреби попуњавања, односно пријема у радни однос, се доноси на образложен захтјев регистрара Суда или главног секретара Суда. Поред наведеног, за сваког ангажованог запосленика у персоналном досјеу је похрањен писани образложени приједлог руководиоца одјељења или суца на чијем је реферату исказана потреба за ангажовањем.

У складу с чланом 9. став (1) тачка ц) прописана је могућност закључења уговора о раду на одређено вријеме до три мјесеца без расписивања јавног конкурса, када због хитности обављања посла, изненадног повећања обима посла и изненадног одсуства запосленика није могуће правовремено расписати јавни конкурс.

Суд се приликом запошљавања на одређено вријеме без расписивања јавног конкурса позивао на наведену одредбу, тумачећи је на начин да ангажман до три мјесеца може бити кориштен више пута за исто мјесто и исто лице уз мање прекиде, и да није ограничен на само један период од три мјесеца. Ревизија не дијели исти став по питању тумачења наведене одредбе закона, што се може видјети из извјештаја о обављеним финансијским ревизијама у институцијама БиХ из претходног периода. Суд је ипак, и поред наведеног става, поступајући по препоруци ревизије из Извјештаја за 2017. годину, у циљу редуцирања броја ангажмана запосленика на основу продужавања уговора о раду по три мјесеца више пута у току године на једном радном мјесту с мањим прекидима, започео интензивније расписивати јавне конкурсе за пријем у радни однос на одређено вријеме од шест мјесеци до годину дана. Уколико се након истека овог периода покаже потреба за континуираним попуњавањем позиције расписује се конкурс за уговор на неодређено вријеме.

ПРЕПОРУКА 5

Због улоге и значаја у оквиру правосудног система у БиХ, поступање Суда је под посебном пажњом јавности, те у складу с тим сматрамо да процесу запошљавања, као изразито осјетљивом процесу, треба наставити приступати на начин који омогућава висок степен транспарентности. На наведени начин би било пожељно поступати, чак и у случајевима када могуће недовољно прецизне законске одредбе омогућавају „слободније“ тумачење истих, уколико би њихова примјена имала као посљедицу смањену транспарентност.

6. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Суд БиХ је донио План јавних набавки за 2018. годину, који је током године имао одређене измјене и допуне у складу с потребама институције. План јавних набавки и његове измјене објављене су на интернет страници Суда. У Суду је именована једна комисија за јавне набавке, која је проводила све поступке током године.

Према презентованим подацима, Суд је у 2018. години провео 35 поступака јавних набавки из текућих издатака (три отворена, 16 конкурентских и 16 путем директних поступака), те седам отворених, седам конкурентских поступака и пет директних поступака из капиталних издатака. Након претходно проведених поступака, укупна вриједност закључених уговора износила је 647.680 КМ (314.409 КМ из текућих издатака и 333.271 КМ из капиталних издатака).

Ревизијом праћења реализовања закључених уговора су установљена прекорачења уговорених количина (компјутерски материјал, канцеларијски материјал и за набавку образаца за штампање), с тим да нису прекорачене уговорене вриједности.

На основу проведених интервјуа и доказних поступака, кроз активности у процесу јавних набавки, можемо констатовати да постоје слабости у процесу јавних набавки у дијелу планирања и провођења више врста поступака јавних набавки за исту врсту роба и услуга. Тако је, на примјер, Суд извршио набавку услуге одржавања софтвера путем отвореног поступка. Процијењена вриједност набавке је била 46.250 КМ без ПДВ-а. Увидом у План набавки за 2018. и реализовање процедура јавних набавки у Суду уочено је да су поред наведеног отвореног поступка планирани и проведени и други поступци (путем директног споразума) за набавку услуге одржавања лиценци, што указује на провођење поступака испод вриједносних разреда прописаних Законом. Такође је на основу увида у табеле о проведеним поступцима констатовано да су проведени различити поступци за набавку компјутерске опреме и опреме за пренос података и гласа, гдје сматрамо да је било могуће да се наведене набавке обједине у једну.

ПРЕПОРУКА 6

Уважавајући специфичности појединих набавки Суда, неопходно је успоставити одговарајуће интерне контроле с циљем провођења одговарајућих поступака јавних набавки за набавку роба и услуга исте врсте.

7. ОСТАЛО

7.1 Судски спорови

У погледу реализације судских извршења у 2018. години, Суд као буџетски корисник нема евидентиране промјене у пословним књигама, односно исплата на терет буџета Суда. С обзиром на то да одлуке Уставног суда БиХ¹⁵ још увијек нису извршене, дошло је до улагање тужби, од запослених који не остварују право на наведене накнаде, што има за последицу судске спорове и исплату додатних средстава на терет буџета институција БиХ.

¹⁵ У-7/12 и У-29/13 по питању накнада за превоз, топли оброк, одвојени живот, смјештај и осталих накнада које нису дефинисане Законом о платама и накнада у судским и тужилачким институцијама на нивоу

Министарство финансија и трезора БиХ и Правобранилаштво БиХ упутили су заједнички приједлог о начину поступања на реализацији закључака Савјета министара БиХ са 131. сједнице која је одржана 30.01.2018. године, те је у циљу избегавања додатних трошкова на терет буџета институција БиХ по темељу тужби поднесених од судија, тужилаца и одређених категорија стручног особља запосленог у правосудним институцијама на нивоу БиХ, а ради исплате накнаде трошкова превоза, исхране током рада, накнаде за одвојени живот и трошкова смјештаја, предложено закључивање судских и вансудских нагодби. Обавезе проистекле из судских и вансудских нагодби се исплаћују на терет буџета институција БиХ и међународних обавеза БиХ с аналитичког конта 614817 – извршење судских пресуда и рјешења о извршењу. Обрачун наведених накнада за суце и стручно особље које се одлучило на закључивање вансудских нагодби врши Одјељење за материјално-финансијске послове Суда БиХ, те се воде евиденције о свим обрачунатим накнадама за запосленике Суда.

8. КОМЕНТАРИ

Суд је у остављеном року доставио коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној ревизији. У коментарима се Суд осврнуо и детаљно коментарисао само тачку 5.4. Динамика запошљавања. Уз коментаре, Суд није доставио додатне доказе. Суд је у коментарима изнио одређене ставове с којима смо углавном били упознати и током процеса ревизије. Значајну пажњу у коментарима Суд је посветио констатацији везаној за запошљавање на неодређено вријеме у 2018. години. Разматрајући достављене коментаре Суда, а руководећи се чињеницом да наведени налаз није утицао на ревизорско мишљење, те да смо оцијенили да за Канцеларију за ревизију споменута констатација није од значаја (проматрајући налаз и препоруку као цјелину) у односу на значај који иста према садржају коментара има за Суд, одлучили смо да споменуту констатацију изоставимо у коначном извјештају. Наведена промјена, уз мање корекције у препоруци датој везано за запошљавање су и једине промјене у односу на Нацрт извјештаја. У циљу давања одређених додатних појашњења о ревизионом процесу, као и појашњења наших ставова по одређеним сегментима достављених коментара, уз коначан Извјештај Суду смо доставили и Одговор на достављене коментаре.

Вођа тима за финансијску ревизију

Нада Лацо, виши ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за финансијску ревизију

Неџад Хајтић, виши ревизор, с.р.

Чланови тима за финансијску ревизију

Невена Бугарин, ревизор, с.р.

Азра Хусић, ревизор, с.р.

Невена Кењић, ревизор, с.р.

Нерман Велић, ИТ ревизор, с.р.

Садмир Тескереџић, ревизор за
правне послове, с.р.

Руководилац Одјељења за развој, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије

Драгољуб Ковинчић, виши
ревизор, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2018. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2018. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2018. годину

Суд БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Процент 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	16,808,000	0	16,808,000	15,578,965	93
Бруто плате и накнаде	11,804,000		11,804,000	11,087,326	94
Накнаде трошкова запослених	780,000		780,000	720,306	92
Путни трошкови	31,000		31,000	23,539	76
Издаци телефонских и пошт. услуга	252,000		252,000	249,470	99
Издаци за енергију и ком. услуге	310,000		310,000	229,535	74
Набавка материјала	138,000		138,000	117,659	85
Издаци за усл. превоза и горива	12,000		12,000	4,492	37
Унајмљивање имовине и опреме	0		0	0	
Издаци за текуће одржавање	159,000		159,000	119,625	75
Издаци за осигурање	6,000		6,000	2,564	43
Уговорене и друге посебне услуге	3,316,000		3,316,000	3,024,449	91
2. Капитални издаци	389,000	5,088	394,088	333,271	85
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина			0		
Набавка опреме	300,000	55,088	355,088	297,216	84
Набавка осталих сталних средстава	39,000		39,000	36,055	92
Реконструкција и инвест. одржавање	50,000	-50,000	0		
3. Текући грантови	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
			0		
5. Новчане донације	663,167	191,309	854,476	620,500	73
			0		
6. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
			0		
7. Укупно (1+2+3+4+5+6)	18,056,564	196,397	18,056,564	16,532,736	92

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило _____ 2019. године.

Предсједник Суда БиХ:
Ранко Дебеvec

Биланс стања на 31.12.2018. године

Суд БиХ

Табела II

Опис	31.12.2018	31.12.2017	Процент 2/3*100
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	8,755	23,001	38
Новчана средства	8,755	10,915	80
Краткорочна потраживања		12,086	0
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења			
2. Стална средства	1,185,665	1,237,547	96
Стална средства	5,388,793	5,099,337	106
Исправка вриједности	4,203,128	3,861,790	109
Неотписана вриједност сталних средстава	1,185,665	1,237,547	96
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	1,194,420	1,260,548	95

3. Краткорочне обавезе и разграничења	1,610,669	1,643,472	98
Краткорочне текуће обавезе	594,764	617,374	96
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	976,491	1,006,745	97
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења	39,414	19,353	204
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	1,185,665	1,237,547	96
Извори средстава	1,185,665	1,237,547	96
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	2,796,334	2,881,019	97

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен. Руководство је Биланс стања одобрило _____ 2019. године.

Предсједник Суда БиХ:
Ранко Дебеvec

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба добити одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Суда Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Суд) дужно је обезбиједити да финансијски извјештаји за 2018. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ (протокол Министарства финансија и трезора БиХ број 01-08-02-1-1515-1/15 од 04.02.2015. године). Руководство је такође обавезно поступати у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2018. годину (Службени гласник БиХ број 8/18) и пратећим упутствима, појашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора БиХ, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Савјета.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухваћају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера како би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, _____

Предсједник Суда БиХ:

Ранко Дебевец